

KENNISBANK 2012

EEN REVOLUTIE IN DE PRODUCTIEMETHODE

Auteur: Martin Liebregts, 19 september 2012

Een sprong vooruit

De titel heeft geen betrekking op de woningbouw in Nederland, maar betreft een artikel over de productiemethode van het Volkswagenconcern, waarmee de productiekosten in de nabije toekomst met 20 procent verminderen (1) (2). En wat is nu de essentie van deze revolutionaire nieuwe productiemethode? De Duitse autobouwer heeft inwisselbare bouwstenen of modules ontwikkeld, die in alle 43 kleine en middelgrote modellen passen, de zogenaamde Modularer Querbaukasten (MQB). En dit levert nu de essentiële schaalvoordelen op, die tot structurele reductie van de productiekosten leiden. Dus verregaande standaardisatie met een grote mate van differentiatie in de uiteindelijk samengestelde producten.

Denken in componenten

Het bovenstaande voorbeeld laat zien waar standaardisatie met behoud van differentiatie en eigenheid toe kan leiden. Als de woning en de aanpassing in de tijd niet meer beschouwd wordt per project, als een opeenstapeling van 'losse' producten en materialen, is er een structurele reductie ook in de bouw te realiseren met een hoge kwaliteit.

De dragers van een dergelijke standaardisatie zijn naar mijn mening de 'componenten' - samenhangende bouwdelen die voorzien in een gebruiksfunctie - van een gebouw of woning (zoals dak, gevel, woning intern etc.) (3).

Juist een goede afstemming van de noodzakelijke bouwproducten laat de combinatie van standaardisatie en maatwerk toe. De kunst zal zijn minder te denken in een totale woning als een 'af' product, maar veel meer oog te hebben voor de gewenste/noodzakelijke aanpassingen van de verschillende componenten in de tijd. Hierdoor is er zowel tijdens de bouw als de aanpassing in de tijd een betere kwaliteit tegen een lage prijs te realiseren (schaalvoordelen).

Minder stapelen, meer samenstellen

In de bouw ontstaat er voortdurend een opeenstapeling van kosten, die geen elementaire bijdragen leveren aan de kwaliteit van het product. De zich voortdurend herhalende voorbereidingskosten van alle opeenvolgende betrokkenen, de faalkosten die onlosmakelijk verbonden zijn met zo'n moeilijke estafette, de voortdurend terugkerende in leerkromme (ontbreken van de 'substantiële' serie) en tot slot de reclamebudgetten van alle producenten. Als je dit alles overziet, dan zouden de kosten bij een andere benadering van de opgave, waarbij een grotere serie in combinatie met standaardisatie en het bijbehorende maatwerk, gehalveerd kunnen worden. Het (ver)bouwen van een woning wordt dan weer betaalbaar en dan kunnen de keuzemogelijkheden substantieel vergroot worden.

Bronnen

- (1) 'Nieuwe bouwwijze Volkswagen jaagt concurrentie angst aan', een artikel van Sander Heijne in de Volkskrant van 14 september 2012
- (2) Het Volkswagenconcern levert de volgende merken: Volkswagen, Audi, Seat, Skoda, Bugatti, Bentley, Lamborghini en Porsche. In 2011 produceerde ze 8,3 miljoen auto's. De omzet bedroeg 159,3 miljard en de operationele winst 11,3 miljard. (Het BBP van Nederland bedroeg in 2011 610 miljard.)
- (3) Op dit moment zijn er voor de verschillende componenten van een woning (dak, gevel, woning intern) allianties van marktpartijen opgericht (circa 5 à 7 per component) om tot een afstemming van de producten te komen en zo de combinatie van standaardisatie en differentiatie in prestaties mogelijk te maken.